

Piotr Kardyś

Jubileusz 65-lecia prof. zw. dr. hab. Wojciecha Iwańczaka

Z Dziejów Regionu i Miasta : rocznik Oddziału Polskiego Towarzystwa
Historycznego w Skarżysku-Kamiennej 5, 235-238

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Kronika

Jubileusz 65-lecia prof. zw. dr. hab. Wojciecha Iwańczaka

W dniu 25 listopada 2013 r. w Instytucie Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach miało miejsce szczególne wydarzenie – Jubileusz 65-lecia prof. zw. dr. hab. Wojciecha Iwańczaka, przewodniczącego Rady Naukowej Rocznika Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Skarżysku-Kamiennej i recenzenta pierwszej, w pełni naukowej monografii historycznej naszego miasta. W wydarzeniu uczestniczyli m.in. zaproszeni przez organizatorów przedstawiciele Oddziału PTH w Skarżysku-Kamiennej. W trakcie Jubileuszu wręczono Profesorowi książkę pamiątkową zatytułowaną: *Rycerze, wędrowcy, kacerze. Studia z historii średniowiecznej i wczesnonowożytnej Europy Środkowej* (red. B. Wojciechowska i W. Kowalski), w której znalazły się teksty przyjaciół, kolegów i uczniów Jubilata.

Prof. Wojciech Iwańczak ukończył historię (1970 r.) i dziennikarstwo (1972 r.) na Uniwersytecie Warszawskim. Pracował początkowo na stanowisku redaktora w „Tygodniku Kulturalnym”. Po studiach doktoranckich w Instytucie Historii PAN pod kierunkiem prof. Stanisława Byliny, rozpoczął pracę w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach (1982 r.), z której kontynuatorem – Uniwersytetem Jana Kochanowskiego, związany jest do dzisiaj. Następne stopnie w hierarchii naukowej: habilitację otrzymał w 1991 r. i profesurę w 2002 r. Do chwili obecnej opublikował ponad 300 prac, w tym 6 książek monograficznych, z tego 2 w językach niemieckim i czeskim. Nie dziwi zatem fakt, iż w 2011 r. uhonorowany został najwyższym czeskim odznaczeniem naukowym – Medalem Františka Palackého, co potwierdza opinię środowiska naukowego o Profesorze, jako wybitnym bohemiście.

Jubilat należy do najwybitniejszy współczesnych polskich mediewistów, przy czym jego badania naukowe cechuje olbrzymia różnorodność. Od wzorca rycerskiego w piśmiennictwie czeskim, poprzez trójpodział społeczeństwa średniowiecznego, kartografię średniowieczną i wczesnonowożytną, społeczne i wojskowe aspekty husytyzmu, kulturę dworską Luksemburgów, miłość i poezję liryczną, grę w szachy, postacie Karola IV i Jana Luksemburskiego, kobiet z marginesu społecznego średniowiecznej Pragi; po postawy, sposoby myślenia i interpretowanie świata przez ludzi średniowiecza oraz wytworzone przez nich źródła. Tak szeroka problematyka badawcza, zdolności lingwistyczne i pracowitość umożliwiły Profesorowi udział w wielu międzynarodowych kongresach i konferencjach naukowych, także w: Austrii, Czechach, Słowacji, Nowej Zelandii, USA, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Francji, Belgii, Holandii, Finlandii, Puerto Rico, RPA, Włoszech. Jest członkiem wielu międzynarodowych instytucji naukowych, m.in. Amerykańskiej Akademii Mediewistycznej, Międzynarodowego Instytutu Mediewistycznego w Leeds, Centrum Studiów Mediewistycznych Uniwersytetu Karola w Pradze; współpracuje z Międzynarodową Komisją Dziejów Podróży i Turystyki Międzynarodowego Komitetu Nauk Historycznych. Do swoich publikacji zbierał materiały rozproszone m.in. w archiwach i bibliotekach Watykanu, Czech, Niemiec, Włoch czy Francji.

Równie intensywnie udziela się w życiu naukowym w Polsce. Jest Przewodniczącym Komisji Dziejów Czech i Stosunków Polsko-Czeskich przy Komitecie Nauk Historycznych PAN, członkiem Komitetu Nauk Historycznych PAN, Polskiego Towarzystwa Historycznego i Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Jak już wspomniałem, od wielu lat otacza życzliwą opieką i merytorycznym wsparciem Oddział PTH w Skarżysku-Kamiennej.

Równie znaczący jest udział Jubilata w kształtowaniu szkolnictwa wyższego w Polsce. Przez dwie kadencje (od 2003 r.) był bowiem członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, w tym na stanowisku przewodniczącego Komisji Nauki i Spraw Zagranicznych.

Moje pierwsze spotkanie z Panem Profesorem Wojciechem Iwańczakiem miało miejsce ponad 20 lat temu. W trakcie zajęć z historii powszechnej średniowiecza, następnie na seminarium magisterskim i doktoranckim przeszedłem szkołę, którą nazwałbym „samodzielnością sterowaną”. Owa samodzielność to „zjawisko”, z którym zetknęli

się i nadal mają do czynienia uczniowie Jubilata. Streściłbym je w kilku zdaniach: 1) rzetelność w badaniach historycznych – zwłaszcza pełne rozpoznanie stanu badań i źródeł historycznych do danego zagadnienia; 2) systematyczność i kontrola postępów pracy uczniów; 3) drobiazgowość granicząca z perfekcjonizmem w przygotowywaniu ostatecznych wersji rozpraw czy artykułów; 4) wreszcie pomoc Jubilata przy rozstrzyganiu kwestii spornych, ale też otwartość na interpretacje – czasem kontrowersyjne – młodych adeptów historii. Zupełnie wyjątkowym zjawiskiem były i są organizowane przez Jubilata seminaria skupiające grono dawnych i aktualnych uczniów oraz współpracowników. Jeżeli dołożyć do tego cierpliwość i wyrozumiałość charakterystyczną dla osób obdarzonych olbrzymią empatią, a jednocześnie bardzo wysoką dyscyplinę pracy, tak w stosunku do siebie, jak i w stosunku do studentów i doktorantów, oczywiście stanie się, że dla nas, uczniów Profesora, na zawsze pozostanie On autorytetem naukowym.

Warto na koniec zacytować średniowiecznego uczonego, Jana z Meung, który doceniając wkład nauczycieli w kształtowanie kolejnych pokoleń napisał, że dzięki temu „jesteśmy o wiele szlachetniejsi niż ci, którzy spędzają życie polując na zajęcia, dbając o odziedziczone włości i gnojowiska”.

Piotr Kardys

Jubileusz prof. dr. hab. Wojciecha Iwańczaka. Od lewej: Piotr Kardys; prof. zw. dr hab. Jacek Semaniak, Rektor UJK; dr Henryk Suchojad, Dyrektor Biblioteki UJK; prof. dr hab. Beata Wojciechowska, Dyrektor Instytutu Historii UJK; prof. zw. dr hab. Wojciech Iwańczak; Krzysztof Zemela; Tadeusz Wojewoda; Marcin Medyński. Fot. G. Miernik